

**TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO**

Euroopan unionin tuella

AMIF idea- ja kumppanihakua									
Idean nimi	Idean aihe	Kehittämistarve	Lisätietoja	Kohderyhmä	Kohealue	Haemme kumppania	Meillä on jo laaja kumppanuus ja yhteistyötahot, mutta haluamme tukea hankesuunnitelman työstämisessä	Yhteystiedot	
1	Koulutuksella kotoutumaan	palvelujen kehittäminen	Maahanmuuttajien tarve ja halu koulutukseen on valtava. Harvat haluavat mennä toihin vähäisellä kielitaidolla ja puuttellisella ammattitaidolla. Viranomaiset ovat ansiokkaasti kehittäneet maahanmuuttajien koulutustarjontaa. Pöytäkirjan mukaan on vielä tekemistä, että kaikki maahanmuuttajat saisivat tietoa tarjolla olevista koulutuksista ja niistä järjestävistä oppilaitoksista. Lisäksi he tarvitsevat tietoa siitä, miten haetaan, mitä valmiuksia pitää olla ja millaiset pääsykokeet ovat. Korkeakouluihin hakemille on tarjolla monenlaisia valmennuskursseja, mutta maahanmuuttajille on tarjolla vain VALMA, joka on todella massiivinen koulutus, kestää jopa vuoden.		Kohderyhmä on koulutusta etsivät maahanmuuttajat ja heitä ohjaavat opettajat ja muut tukihenkilöt. Eriyisesti kansainvälistä suojelua saavat sekä suomalaisten puolisot sekä työhön tulleiden ulkomaalaisten puolisot. Lisäksi kohderyhmänä ovat henkilöt, jotka ovat Suomessa työskennelleet, mutta jääneet työttömiksi ja jotka haluavat opiskella uuden ammatin. Kohderyhmiin kuuluu tuhansia ihmisiä.	Kohealue on erityisesti Pääkaupunkiseutu ja muu Uusimaa.	Oppilaitoksia, jotka haluavat parantaa maahanmuuttajien koulutusvalmiuksia ja tuoda esille omaa koulustarjontaansa. Myös muut kumppanit voivat tulla kysymykseen.	www.maahanmuuttajakoulutus.fi, Antti Kanninen, info@mamuko.fi, 044 3645330	
2	Kuntien maahanmuuttajapalveluiden kehittäminen mm. kuntien välisellä yhteistyöllä	kuntien ja järjestöjen yhteistyön kehittäminen, palvelujen kehittäminen, hyvien etnisten suhteiden edistäminen osallisuuden lisääminen, asenneilmapiirin parantaminen, vertaistuki ja mentorointi, osaamisen lisääminen	Useat Lapin kunnat ottavat uusina toimijoina vastaan kiintiöpakolaisia keväällä ja syksyllä 2017. Hankkeessa kehitetään palveluita etenkin ennen ja jälkeen koto-koulutuksen toteuttavaksi sekä muihin vastaaviin siirtymävaiheisiin. Pienet kunnat voisivat lähteä kehittämään maahanmuuttajille ja pakolaisille/turvapaikanhakijoille suunnattuja palveluita yhdessä, jolloin saataisiin aikaan uusia, innovatiivisia ratkaisuja kustannustehokkaasti. Kehittämishankkeella suunnitellaan ja kehitetään palveluita, täydennetään henkilöstön osaamista ja pilotoidaan kokeilutoimintana Hankeidea on vielä alustava ja sitä halutaan työstää eteenpäin yhteistyössä hankekumppaneiden kanssa.	Lapin yliopisto suunnittelee kolmivuotista kehittämishanketta, jonka tavoitteena on ratkaista kuntien kanssa uusia palvelutarpeita yllä kuvatusta näkökulmasta. Hankkeessa toteutetaan: Kuntakohtaiset kehittämissuunnitelmat (palvelumuotoilun menetelein palvelujen kehittäminen, 3 työpajaa per kunta); etsitään olemassa olevista palveluista (esim. 3 sektorin tarjonnasta) mahdollisuuksia maahanmuuttajien palvelutarpeisiin vastaamiseen. Kunnan henkilöstön osaamisen täydentämistä: Osaamistarpeisiin vastaava, kuntien kokemustenvaihdon ja yhteistyön mahdollistava täydennyskoulutusohjelma, teemoina mm. monikulttuurinen työympäristö ja kulttuurien kohtaaminen (laajuus noin 7-10 pv). Koulutuspäivät toteutetaan monimuotoisina, etäopiskeluohjelmista hyödyntäen. -Palvelujen kehittämistä yhdessä muiden hankekuntien kanssa: Pilotoidaan esim. suomen kielen kurssia tai kokeillaan omankielistä ohjausta ja neuvontaa yhteistoteutuksena ja etäyhteyksiä hyödyntäen (Virtu-pisteet tms.) useamman hankeku	Kohderyhmänä ovat kuntatoimijat, kuntayhteyshenkilöt, järjestötoimijat, kolmansien maiden kansalaisten kohderyhmä tarkentuu vielä myöhemmin, riippuen myös kuntien tilanteista.	Kunnat, erityisesti Lapin alueen kunnat. Mahdollisuus myös laajentaa yhteistoteutusta, esim. kuntamentorointia Lapin alueen ulkopuolelle.	Haemme kuntakumppaneita, järjestökumppaneita, mahdollisia yritystoimijoita.	Tällä hetkellä jo olemassa olevat kumppanit: Peikosenniemen kunta, kunnanjohtaja Pertti Severikangas.	Lapin yliopisto, Katri Kuusela, info@mamuko.fi, 040 5161054
3	Resurssipankki	kuntien ja järjestöjen yhteistyön kehittäminen, palvelujen kehittäminen, hyvien etnisten suhteiden edistäminen osallisuuden lisääminen, vertaistuki ja mentorointi, osaamisen lisääminen	Monet keskkökoiset Länsi-Uudenmaan kunnat (Vihti, Lohja, Raasepori) sekä uutena mukaan tulevana kuntana myös Karkkila), jotka ovat ottaneet vastaan kansainvälisen suojelun saavia henkilöitä ovat tilanteessa, joissa kohdataan käytännön työssä hyvin samankaltaisiin haasteisiin. Keskeisimpiä näistä haasteista ovat seuraavat: -maahanmuuttotyön niukat resurssit- usein 1-3 työntekijää, sijaisjärjestelmää ei useinkaan ole esim. loma-ajoina tai tyhjillä sairauslomailla- tämä kuormittaa maahanmuuttotyössä toimivia henkilöitä -toiminnassa mukana olevien vapaaehtoisten riittämätön tukijouhto niukoista henkilöstöresursseista- vapaaehtoisuutta vaatii systemaattista koordinaatiota ja arvokasta työtä tekevät vapaaehtoiset tarvitsevat tukea työssään - järjestökentän ja kunnan välisen yhteistyön sirpaleisuus -asiakkaiden osallisuuden vahvistamiseen ei ehditä keskittymään perustuksessa riittävästi	Resurssipankin päätavoitteena on luoda systemaattinen, pitkäjänteinen kumppanuus resurssien lisäämiseksi Vihdin, Karkkilan, Lohjan ja Raaseporin kuntien kesken yhdistämällä henkilöstöresursseja sekä kehittämällä vapaaehtois- ja järjestötoimintaa. Tavoitte 1: Vihti-Karkkila-Lohja: Vihti ja Lohja ovat ottaneet vastaan pakolaisia aikaisemmin ja Karkkila vuonna 2017 on tulossa mukaan pakolaisten vastaanottoon uutena kuntana. Lisäksi nämä kunnat sijaitsevat lähellä toisiaan ja tekevät muutakin jo yhteistyötä keskenään. Tarkoituksena on hankkeen aikana pilotoida ns. kiertävä pakolaisohjaja-malli, jossa kunnat paikkaavat 2 yhteistä pakolaisohjajaa, jotka voivat toimia joustavasti työttömien mukaisesti näiden kolmen kunnan alueella. Lisäksi kunnat kehittävät yhteisesti kotouttamisen prosessia. Lisäksi toiminnassa vahvistetaan kunnassa jo olevien pakolaisten osallisuutta kouluttamalla heitä kokemustoreiksi. Tavoitte 2: Vapaaehtois- ja järjestötoiminnan kehittäminen	Hankkeen kohderyhmänä ovat kuntien maahanmuuttotyöntekijät sekä toiminnassa mukana olevat vapaaehtoiset sekä alueen kotouttamistyötä tekevät järjestöt. Vapaaehtoisten lukumäärä alueella on yhteensä noin 100 henkilöä, kuntien työntekijät noin 8-10. Yhteensä näissä kunnissa on kolmansien maiden kansalaisia eli kansainvälisen suojelun saaneita henkilöitä yhteensä noin 350henkilöä.	Hankkeen kehittämistarpeina on kuntien ja järjestöjen välisen yhteistyön kehittäminen, kunnan maahanmuuttotyöntekijöiden osaamisen kehittäminen sekä kunnassa olevien pakolaistaustaisten henkilöiden osallisuuden lisääminen. Hankkeessa mukana olevat kunnat ovat Vihti, Karkkila, Lohja ja Raasepori.	Haemme mukaan vielä mahdollisesti muita Länsi-Uudenmaan kuntia, jotka ovat kiinnostuneita kehittämään kolmannen sektorin kanssa tehtävästä yhteistyöstä.	MLL:n ystäväksi Maahanmuuttajajäille toiminta Lohjan Monitoimikeskus Hiiden opisto	Vihdin kunta Kristiina Toivikko, kristiina.toivikko@vihti.fi, 040 0421730
4	lane, jalkautuva neuvonta	kuntien ja järjestöjen yhteistyön kehittäminen, palvelujen kehittäminen, hyvien etnisten suhteiden edistäminen osallisuuden lisääminen, asenneilmapiirin parantaminen, elämänhallinnan ja arkitaitojen lisääminen (tässä osassa lisätiedossa: esim. yhteiskuntatietoisuus palveluihin opastaminen asunineuvonta...), vertaistuki ja mentorointi, osaamisen lisääminen, kansalaisaktiivisuuden ja yhdenvertaisten vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen	Helsingin Puhoksen kokoukset päivittäin maahanmuuttajia, maassa oleskelijoita ja turvapaikanhakijoita, jotka eivät ole palvelujen piirissä. Alue toimii ostos- että tiedonvaihtopaikkana ja herättää n. 500 päiväkävijänsä vuoksi jonkin verran pelkoa alueella asuvassa ja asioivassa suomenkielisessä väestössä. Epatarkka ja puutteellinen tieto kasvattaa epärealistisia odotuksia sekä ennakkoilouloja. Arvottomuuden ja syrjinnän kokemukset lisäävät yhteiskuntaan kohdentuvaa vihaa ja saattavat alttiimmaksi radikalisoitumiselle. Alueelta kirjataan mm. pahoinpitelyjä, huumausainekäyttöä, varastetun välistä ja häiriköintiä. Nyt alueella/alueen vähemmistöille on kehitetty huono maine, joka heikentää myös liikkeenharjoittajien elämän hankintaa. Maahanmuuttajien vastaisen liikkeidinnan ennakoidaan kasvavan alueella. Tästä on jo todistena 26.11.16 Suomi Ensimmäisen mielenilmaus alueella. Alueella oleskelevat ihmiset tarvitsevat omakielistä neuvontaa ja ohjausta aktiiviseen osallisuuteen.	Alueella toimiville, kaupungille ja järjestöille on rakentunut yhteinen tahtotila pysäyttää alueen heikentyminen, ohjata oleskelijat aktiiviseen elämään ja rakentaa alueesta turvallisen ympäristön asioita. Toimijat ovat kaupungin johdolla järjestäneet yhteisiä tapaamisia, joissa on visioitu alueen ja siellä liikkuvien ihmisten neuvonnan kehittämistä. Alueella vuokrataan n. 150 nelion tila, jossa käynnistyy kokeiluina 1.6.-31.12.2017 toteutettava monitoimijainen kohtaus- ja neuvontapaikka. Koordinoitavaksi on ostettu Monk ry:ltä. Kaupunki ja järjestöt tuovat tilaan palveluohjausta, toimintaa, neuvontaa. Kokeiluissa selvitetään, mitkä alueella oleskelevien ihmisten ohjauksen ja neuvonnan tarpeet ovat. Selkeästi on nyt jo nähtävissä, että tältä väestöltä puuttuu tieto turvallisuuteen liittyvistä asioista, sähköisen asiointin taidot, käsitys kaupunkiympäristön palveluista ja mahdollisuuksista sekä kielitaito. Näistä aiheutuu, etteivät he löydä palveluja ja pääse osalliseksi toimintoihin	Ensisijaisena kohderyhmänä somalilaiset, arabit ja muut 3 maista tulleet. Tavoitteena on saattaa jokainen aktiiviseen osallisuuden piiriin. Kaupunki kohdentaa neuvontaa niille, joilla on oleskelulupa. Monk ry ja muut järjestöt vastaavat paperittomien neuvonnasta. Kohderyhmässä on paperittomien lisäksi sellaisia, jotka ovat lähtöisin kolmansista maista ja asuneet valtiolla muissa Euroopan maissa, nyt palanneet takaisin, lisäksi vasta muuttaneita sekä kauan Suomessa asuneita kolmansien maiden ihmisiä, jotka eivät ole päässeet palvelujen piiriin elvää kieltä. Väestöllä kohderyhmänä ovat kaikki Puhoksessa asioivat, joiden turvallisuuden tunnetta ja kohtaamisen kykyä hanke edistää.	Helsingin hanke kohdentuu Ita-Helsinkiin. Hankkeeseen liittyy myös etsivää työtä. On odotettavissa, että palvelua käyttävät myös läntisillä ja pohjoisilla alueilla asuvat, jotka asioivat Itäkeskuksessa ja Puhoksessa ja jollie keskustan neuvontapisteissa asiointi ei tunnu omalta. Vastaavia alueita löytynee myös muista suurista kaupungeista.	Vastaavaanlaista toimintaa tavoitteleva kuntakumppani Järjestökumppaneineen olisi hyvä verkko ja kehittämisen katalysaattori.	Helsingin kaupungin sisältä: Pelastuslaitos, kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, sosiaali- ja terveystoimiala, kasvatusta ja koulutus toimiala ja keskuhallinnosta Elinkeino-osaston maahanmuutto- ja työllisyyspalvelut ja yrityspalvelut sekä Hallinto-osastolta turvallisuus- ja valmiusyksikkö sekä hankkeen hallintoa Tietotekniikkaosaston osallisuus ja neuvonta – yksikkö. Monk ry ja Helsingin Pelastuslaitto, Teatteri Universum sekä 8 muuta maahanmuuttajien omaa järjestöä. Puhoksen ostoskeskuksen yrittäjät.	Helsingin kaupunki, Mirva Svensk, merja.svensk@hel.fi, 09 31074127
5	OLLI-HANKE: Opiskele (suomea), löydä (poikusi), Liity (yhteisöön) & integroidu(yhteiskuntaa)	kuntien ja järjestöjen yhteistyön kehittäminen, palvelujen kehittäminen, hyvien etnisten suhteiden edistäminen osallisuuden lisääminen, elämänhallinnan ja arkitaitojen lisääminen (tässä osassa lisätiedossa: esim. yhteiskuntatietoisuus palveluihin opastaminen asunineuvonta...), vertaistuki ja mentorointi, osaamisen lisääminen	Toteuttaa hanke, joka kokonaisvaltaisesti mahdollistaa luku- ja kirjoitustaidottoman ja heikon koulutustaustaisen aikuisen maahanmuuttajan nopean ja syvän kotoutumisen. Hanke sisältää seuraavat osat: elinympäristö (asuminen, arjen taidot ja elämän hallinta), yhteiskunta koulutus (palvelut, tuet ja koulutusjärjestelmä jne.), peruskoulutus (kieli, luku- ja kirjoitustaito, ammatillisen osaamisen ja suuntautuneisuuden kartoittaminen, työkyvyn arviointi), uraohjaus (työssäoppimisjakso, työkokeilu, ammatillisen koulutuksen osat) ja työllistymisen (moninaisuus: osa-aikatyö, yrittäjyys jne.) Hanke on tarkoituksenaan on jo olemassa olevien palveluiden ja rakenteiden kehittäminen ja uudelleen organisoiminen sekä uusien toimintamallien löytäminen. Koska yhteiskuntamme on erittäin akateemisesti suuntautunut ja rakentunut, kohderyhmän ihmisillä ei ole juurikaan mahdollisuuksia integroida yhteiskuntamme täysvaltaisesti ja toimiviksi jäseniksi.	Kun henkilö ei pysty hyödyntämään olemassa olevia taitojaan, jää hän helposti ns. aktiivisten toimenpiteiden käyttäjäksi, jotka ovat yhteiskunnan ylläpitämiä ja kustantamia. Tällöin ei saada käyttöön henkilön potentiaalia joka mahdollistaa hänen toimimisensa tuottavana yhteiskunnan jäsenenä. Hanke pyrkii luomaan uudenlaisia ja joustavampia malleja, joilla mahdollistetaan ihmisten toimintakykyisyys ja potentiaalinen käyttöön otto yhteiskunnan hyväksi. Hanke pyrkii vastaamaan siihen haasteeseen, johon kunnat joutuvat, kun vastuu luku- ja kirjoitustaidot opetuksesta siirtyy työ- ja elinkeinoministeriöstä opetus- ja kulttuuriministeriöön.	Luku- ja kirjoitustaidottomat ja heikon koulutustaustan omaavat aikuiset maahanmuuttajat. Määrä on muuttuva ja kasvava osuus maahanmuuttajista.	Rauma, Laitila ja mahdolliset muut yhteistyötä haluavat kunnat ympäri Suomen	Muita kuntia, järjestöjä ja yrityksiä Suomessa	Laitilan kaupunki, Mirva Salonen, mirva.salonen@laitila.fi, 040 6674651	

